

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 11CoCsp/10/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8720200899
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Zoľáková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8720200899.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Zoľákovvej a členov senátu JUDr. Milana Majerníka a JUDr. Andreja Radomského, v právnej veci žalobcu: Štátny fond rozvoja bývania, IČO: 31 749 542, so sídlom Lamačská cesta 8, 811 04 Bratislava, právne zastúpeného GARAJ & Partners, s. r. o., IČO: 35 951 125, so sídlom Jozefská 3, 811 06 Bratislava - Staré Mesto, proti žalovaným: 1./ H. Y., P. XX.XX.XXXX, Y. XX. G. XXX/XX, XXX XX Š., 2./ H. L., P. XX.XX.XXXX, Y. C. XXXX/XX, XXX XX H. P. J., o zaplatenie 8.279,63 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej v 2. rade proti rozsudku Okresného súdu Poprad, č. k. 20Csp/19/2020-93 z 23. novembra 2020 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok súdu prvej inštancie.

Priznáva žalobcovi proti žalovaným zaviazaným spoločne a nerozdielne nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Poprad (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom uložil žalovanému v 1. rade a žalovanej v 2. rade povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi 8.279,63 eur so zmluvným úrokom vo výške 1 % ročne zo sumy 8.279,63 eur od 19. decembra 2017 do zaplatenia, úrokom z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 8.279,63 eur od 19. decembra 2017 do 16. marca 2020, t. j. sumu 1.282,11 eur, úrokom z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 8.279,63 eur od 17. marca 2020 do zaplatenia, a to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku, vylúčil na samostatné konanie nárok žalobcu v prevyšujúcej časti a priznal žalobcovi proti žalovaným nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorej rozhodne po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

2. 2.1 Výrok odôvodnil tým, že žalobca sa žalobou doručenou mu 23. marca 2020 domáhal, aby súd uložil žalovaným povinnosť zaplatiť mu 8.279,63 eur s príslušenstvom. Žalobca žalobu odôvodnil tým, že 24. mája 2000 uzatvoril so žalovaným v 1. rade a so žalovanou v 2. rade ako so žiadateľmi zmluvu o poskytnutí podpory č. XXX/XXXX/XXXX (ďalej len „zmluva o poskytnutí podpory“), na základe ktorej poskytol žalovaným úver vo výške 500.000,- Sk (16.596,96 eur) s dobou splácania 30 rokov a nenávratný finančný príspevok vo výške 150.000,- Sk (4.979,08 eur). V tejto zmluve sa žalovaní zaviazali uhrádzať mu mesačné splátky po 1.609,- Sk (53,41 eur). Žalovaní boli k 12. decembru 2014 v omeškani s deviatimi splátkami v celkovej výške 420,39 eur. Listom z 22. decembra 2014 od zmluvy o poskytnutí podpory odstúpil a vyzval žalovaných na úhradu sumy vo výške 8.796,78 eur, z ktorej istina predstavovala 8.702,35 eur, zmluvný úrok 71,73 eur a úrok z omeškania 22,70 eur. Žalovaní mu dlžnú sumu neuhradili.

2.2 Žalovaní sa k žalobe písomne nevyjadrili.

2.3 Súd prvej inštancie vychádzal pri rozhodovaní zo zistenia, že žalobca ako veriteľ a žalovaní ako žiadatelia 24. mája 2020 uzatvorili zmluvu o poskytnutí podpory, na základe ktorej žalobca poskytol žalovaným úver vo výške 500.000,- Sk (16.596,96 eur) s dobou splácania 30 rokov a nenávratný

finančný príspevok vo výške 150.000,- Sk (4.979,08 eur). V tejto zmluve sa žalovaní zaviazali uhrádzať mu mesačné splátky po 1.609,- Sk (53,41 eur). Listom z 22. decembra 2014 žalobca od zmluvy o poskytnutí podpory odstúpil a vyzval žalovaných na úhradu sumy vo výške 8.796,78 eur, z ktorej istina predstavovala 8.702,35 eur, zmluvný úrok 71,73 eur a úrok z omeškania 22,70 eur. Žalovaní žalobcovi dlžnú sumu neuhradili. Žalobca a žalovaný v 1. rade 24. marca 2018 uzatvorili dohodu o splatení dlhu, v zmysle ktorej mal žalovaný v 1. rade dlh splácať v pravidelných mesačných splátkach po 139,10 eur. Podľa výpovede žalovanej v 2. rade predmetný úver bol poskytnutý na nehnuteľnosť žalovaného v 1. rade, ktorý ju zrekonštruoval, využíva ju v plnom rozsahu, avšak splátky úveru neuhrádza. Jej manželstvo so žalovaným v 1. rade bolo v roku 2011 rozvedené, pričom bezpodielové spoluvlastníctvo manželov nebolo vyporiadané. So žalovaným v 1. rade nekomunikuje.

2.4 Súd prvej inštancie vyhodnotením vykonaného dokazovania dospel k záveru, že pohľadávka žalobcu je oprávnená a preukázaná (listinami predloženými žalobcom), pričom žalovaní nárok žalobcu ani po skutkovej (vecnej), ani po právnej stránke nerozporovali. Súd zaviazal žalovaných na zaplatenie omeškaných splátok vo výške 8.279,63 eur z dôvodu, že bola platne uzatvorená zmluva o poskytnutí podpory a žalovaní podmienky splácania úveru nedodrжали. Keďže žalovaní sa s vrátením úveru preukázateľne dostali do omeškania, súd priznal žalobcovi aj nárok na úroky z omeškania (uplatnený v súlade so zákonom) z priznanej sumy, odo dňa určeného žalobcom.

2.5 Súd prvej inštancie vylúčil na samostatné konanie nárok na náklady spojené s uplatnením pohľadávky uplatnený žalobcom v žalobe, pretože vo vzťahu k nemu je potrebné vykonať ďalšie dokazovanie presahujúce rámec už vykonaného dokazovania.

2.6 Súd prvej inštancie predmet sporu právne posúdil podľa ustanovenia § 488, § 489 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“), § 497, § 503 ods. 1, ods. 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „Obchodný zákonník“) a § 12 zákona č. 124/1996 Zb. o Štátnom fonde rozvoja bývania v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o poskytnutí podpory. Úroky z omeškania priznal súd žalobcovi v súlade s ustanovením § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31. januára 2013.

2.7 O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa ustanovenia § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) v spojení s ustanovením § 262 ods. 1, ods. 2 CSP a priznal úspešnému žalobcovi proti neúspešným žalovaným nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

3. Proti tomuto rozsudku v celom rozsahu podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaná v 2. rade. Namietala, že v čase uzatvorenia zmluvy o poskytnutí podpory so splácaním úveru súhlasila, ale po rokoch bolo ich manželstvo so žalovaným v 1. rade rozvedené a bezpodielové spoluvlastníctvo manželov si nevyporiadali. Poskytnutý úver bol použitý na výstavbu rodinného domu v Štrbe, v ktorom žalovaný v 1. rade v súčasnosti býva. O uzatvorení dohody o splatení dlhu, ktorú žalovaný v 1. rade 24. marca 2018 uzatvoril so žalobcom nevedela. Žalovaný v 1. rade si nepreberá zásielky a nezúčastňuje sa pojednávaní. V nehnuteľnosti, na výstavbu ktorej bol poskytnutý úver, nikdy ona, ani jej dcéry nebývali, má zdravotné problémy, má sa, čo obracať, aby mohla so svojim terajším manželom splácať hypotéku a pôžičky, ktoré im boli poskytnuté na bývanie. Na základe uvedených skutočností žalovaná v 2. rade prosila odvolací súd o spravodlivé prešetrenie.

4. K odvolaniu žalovanej v 2. rade sa vyjadril žalobca podaním zo 16. februára 2021. Konštatoval, že odstúpením od zmluvy o poskytnutí podpory nedošlo k zániku predmetnej zmluvy ako celku, len boli zrušené príslušné zmluvné ustanovenia o možnosti splatiť záväzok žalovaných v zmluvne stanovených mesačných splátkach. Nakoľko v zmysle ustanovenia § 4 a nasl. zákona č. 374/2014 Z.z. o pohrádkach štátu a o zmene a doplnení niektorých zákonov je správca povinný nakladať s pohrádkou štátu podľa tohto zákona, využívať všetky právne prostriedky na jej vymoženie a dbať, aby nedošlo k jej zániku alebo premlčaniu, zániku alebo premlčaniu práv na jej vymáhanie a k zníženiu pohľadávky štátu, ako správca majetku štátu nemôže súhlasiť s postupom, že by si neuplatňoval nárok voči žalovanej v 2. rade ako spoludlžníčke. Vylúčením žalovanej v 2. rade by došlo k reálnemu ohrozeniu vymoženia pohľadávky, ktorá vznikla porušením podmienok stanovených v zmluve o poskytnutí podpory, ktorú podpísala aj žalovaná v 2. rade. Zároveň poukázal na skutočnosť, že žalovaná v 2. rade podpísala zmluvu o poskytnutí podpory ako spoludlžníčka a rozvod so žalovaným v 1. rade nemá žiaden vplyv na jej povinnosti vyplývajúce jej zo zmluvy o poskytnutí podpory. Spoludlžník je osoba, ktorá má voči veriteľovi rovnaké povinnosti ako dlžník, teda povinnosť zaplatiť dlh, za ktorý ručí celým svojím majetkom, pričom užívanie, resp. neužívanie financovanej nehnuteľnosti nemá žiaden vplyv na povinnosť uhradenia dlžnej sumy z jej strany. Argumentácia žalovanej v 2. rade, že má vlastnú hypotéku nemá v zmysle platnej

legislatívy žiaden právny dopad na jej povinnosť uhradiť mu sumu priznanú napadnutým rozsudkom. Navyše neviduje ani žiadnu žiadosť žalovanej v 2. rade o zmenu zmluvy - prechod práv a povinností zo zmluvy výlučne na žalovaného v 1. rade. Žalobca si za predmetné podanie uplatnil trovy právneho zastúpenia vo výške 297,85 eur vrátane DPH.

5. Žalovaný v 1. rade sa k odvolaniu žalobcu v súdom určenej lehote písomne nevyjadril.

6. Žalovaný v 1. rade a žalovaná v 2. rade sa k vyjadreniu žalobcu v súdom určenej lehote písomne nevyjadrili.

7. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací, v rámci kompetencií vyplývajúcich z ustanovenia § 34 CSP, po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), prejednal odvolanie podané žalovanou v 2. rade a preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 378 a nasl. CSP bez toho, aby nariadil odvolacie pojednávanie podľa § 385 CSP (a contrario) a na tomto pojednávaní zopakoval, či doplnil dokazovanie vykonané prvoinštančným súdom. Právnym dôsledkom takéhoto postupu odvolacieho súdu je jeho viazanosť skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie (§ 382, § 385 CSP). Pri preskúmaní napadnutého rozsudku bol odvolací súd viazaný dôvodmi podaného odvolania do tej miery, že nebol oprávnený tento rozsudok preskúmať z iných dôvodov, než ktoré boli výslovne uvedené v podanom odvolaní. Výnimkou by mohli byť len vady konania, ktoré sa týkajú procesných podmienok, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené (§ 380 ods. 1, 2 CSP). Pretože rozsudok vo veci samej musí byť verejne vyhlásený, odvolací súd uverejnil v zákonom stanovenej lehote miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a webovej stránke Krajského súdu v Prešove (§ 378 ods. 2, § 219 ods. 1, 3 CSP). Po prieskume napadnutého rozhodnutia podľa vyššie uvedených zásad (§ 379, § 380 ods. 1, 2 CSP) dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie žalovanej v 2. rade nie je dôvodné a rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné potvrdiť.

8. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

9. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

10. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie dostatočným, jasným, zrozumiteľným a výstižným spôsobom vysvetlil, ktoré skutočnosti považoval za preukázané, z akých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil. Podrobným spôsobom objasnil, na základe akých skutočností a na podklade akej právnej úpravy vec právne posúdil. V nadväznosti na uvedené odvolací súd nepovažoval za potrebné opakovať resp. dopĺňať rozhodnutie súdu prvej inštancie. Len na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie uvádza:

11. Podľa § 511 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o poskytnutí podpory, ak právnym predpisom alebo rozhodnutím súdu je ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté alebo ak to vyplýva z povahy plnenia, že viac dlžníkov má tomu istému veriteľovi splniť dlh spoločne a nerozdielne, je veriteľ oprávnený požadovať plnenie od ktoréhokoľvek z nich. Ak dlh splní jeden dlžník, povinnosť ostatných zanikne.

Podľa § 511 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o poskytnutí podpory, ak právnym predpisom alebo rozhodnutím súdu nie je ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak, sú podiely na dlhu všetkých dlžníkov vo vzájomnom pomere rovnaké. Dlžník, proti ktorému bol

uplatnený nárok vyšší, než zodpovedá jeho podielu, je povinný bez zbytočného odkladu upovedomiť o tom ostatných dlžníkov a dať im príležitosť, aby uplatnili svoje námietky proti pohľadávke. Môže od nich požadovať, aby dlh podľa podielov na nich pripadajúcich splnili alebo aby ho v tomto rozsahu dlhu inak zbavili.

Podľa § 511 ods. 3 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o poskytnutí podpory, ak dlžník v rozsahu uplatneného nároku dlh sám splnil, je oprávnený požadovať náhradu od ostatných podľa ich podielov. Pokiaľ nemôže niektorý z dlžníkov svoj podiel splniť, rozvrhne sa tento podiel rovnakým dielom na všetkých ostatných.

12. Odvolací súd má z obsahu spisu za preukázané, že žalobca ako veriteľ a žalovaní ako žiadatelia (dlžníci) 24. mája 2000 uzatvorili zmluvu o poskytnutí podpory, na základe ktorej im bol poskytnutý úver vo výške 500.000,- Sk (16.596,96 eur) pri základnej úrokovej sadzbe 1 % s lehotou splatnosti 30 rokov a nenávratný príspevok vo výške 150.000,- Sk (4.979,08 eur) na účel novostavby rodinného domu v obci Štrba. V tejto zmluve sa žalovaní zaviazali, že dlh, ktorý sa skladá z úveru a úroku budú splácať pravidelnými mesačnými splátkami, a to tak, že platba bude vykonaná vždy do 15. kalendárneho dňa nasledujúceho mesiaca počas celej lehoty splatnosti úveru. Prvá až 359. splátka je vo výške 1.609,- Sk (53,41 eur) a posledná 360. splátka je zostatok dlhu. K 12. decembru 2014 sa dlžníci dostali do omeškania s deviatimi splátkami v celkovej výške 420,39 eur, v dôsledku čoho žalobca listami z 22. decembra 2014 od zmluvy odstúpil a celý dlh zosplatnil. Žalovaná v 2. rade si zásielku obsahujúcu tento list prevzala 27. januára 2015. Žalovaný v 1. rade si zásielku obsahujúcu tento list v odbernej lehote neprevzal, a preto bola vrátená žalobcovi 20. januára 2015. Žalobca a žalovaný v 1. rade 24. marca 2018 uzatvorili dohodu o splatení dlhu (splátkový kalendár). Podľa bodov 4.3. a 4.4. tejto dohody omeškanie, čo i len čiastočné, s plnením jednej splátky záväzku celkom podľa tejto dohody má za následok splatnosť záväzku celkom v celom rozsahu. V prípade naplnenia bodu 4.3. dohody je veriteľ oprávnený podať žalobný návrh v časti nesplatenej istiny záväzku celkom na príslušný súd spolu so zmluvným úrokom a úrokom z omeškania. Žaloba bola doručená súdu prvej inštancie 23. marca 2020.

13. Odvolací súd akceptuje, že v živote žalovanej v 2. rade došlo od podpisu zmluvy o poskytnutí podpory k viacerým zmenám, v dôsledku ktorých žalovaná v 2. rade nepovažuje za spravodlivé, aby mala uhradiť žalobcovi istinu úveru s príslušenstvom za okolností, keď úver bol poskytnutý na výstavbu rodinného domu v obci Štrba, v ktorom so svojimi dcérami ani nebýva. Zároveň však odvolací súd zdôrazňuje, že žalovaná v 2. rade sa podpisom zmluvy o poskytnutí podpory stala spoludlžníčkou popri žalovanom v 1. rade, čím sa zaviazala splatiť dlh voči žalobcovi rovnako ako žalovaný v 1. rade a tento jej záväzok nezanikol ani rozvodom manželstva so žalovaným v 1. rade a zánikom ich bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ani neobývaním predmetného rodinného domu a ani tým, že so súčasným manželom majú iné dlhy, ktoré sú povinné splácať.

14. Pokiaľ žalovaná v 2. rade poukazovala na dohodu o splatení dlhu (splátkový kalendár), ktorú uzatvoril žalobca so žalovaným v 1. rade 24. marca 2018, odvolací súd v súvislosti s touto dohodou podotýka, že táto dohoda by mala pre žalovanú v 2. rade význam iba vtedy, ak by ju bol žalovaný v 1. rade dodržal (splácal by dlh žalobcovi v splátkach v nej dohodnutých riadne a včas). Na druhej strane porušenie tejto dohody žalovaným v 1. rade predstavuje pre žalovanú v 2. rade „sankciu“ v podobe podania žaloby a domáhania sa splácania dlhu aj voči nej.

15. Správnemu rozhodnutiu súdu prvej inštancie vo výroku o povinnosti žalovaných zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne 8.279,63 eur s príslušenstvom zodpovedá aj súvisiaci výrok o trovách konania.

16. Na základe uvedených skutočností považuje odvolací súd odvolanie žalovanej v 2. rade za nedôvodné a vzhľadom na uvádzané dôvody odvolací súd postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 387 ods. 1, ods. 2 CSP napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

17. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ustanovenia § 396 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 CSP a ustanovením § 262 ods. 1 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že v odvolacom konaní bol žalobca úspešný v celom rozsahu, preto mu súd priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalovaným zaviazaným spoločne a nerozdielne v rozsahu 100 % a zároveň žalovaní v odvolacom konaní úspech nemali. O výške náhrady trov konania rozhodne v zmysle ustanovenia § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku.

18. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 CSP v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).